

Технології управління транспортним забезпеченням виробництва

Оксана Кириченко

доцент кафедри управлінських технологій,

ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,

ORCID: 0000-0001-5244-8323

Михайло Забродський

студент групи Мен-19,

ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна

У сучасних умовах на промислових підприємствах особливої актуальності набувають питання забезпечення виробництва необхідними матеріальними ресурсами та ефективного їх використання; удосконалення управління складським господарством і запасами продукції, збутовою діяльністю і транспортними потоками. Коливання попиту споживачів вимагає від промислових підприємств постійно здійснювати аналіз кон'юнктури ринку для того, щоб змінювати асортиментну структуру продукції в обсягах, достатніх для його задоволення.

Існують різні точки зору стосовно “видів логістичної діяльності підприємств”. На думку одних авторів, до логістичної діяльності підприємств відноситься “формування господарських зв'язків; визначення потреб у перевезенні продукції, її обсягах; визначення послідовності та пересування продукції по ланках крізь міста складування; вибір видів транспортування, транспортних засобів, маршрутів і технології транспортування; координація оперативного управління поставками та перевезенням продукції; оптимізація запасів продукції; розміщення та організація діяльності підприємств складської мережі; надання логістичних послуг” [1, с. 33].

Інші вчені до “видів логістичної діяльності підприємства” відносять “організацію розміщення виробничих об'єктів і матеріальних потоків; управління процесами переробки сировини та матеріалів; транспортування вантажів та їх підготовку до перевезення; організацію матеріально-технічного забезпечення; планування процесів виробництва; організацію фінансових інвестицій; організацію використання відходів і вторинної сировини; забезпечення ресурсами; реалізацію продукції” [2, с. 31].

Під “логістичними видами діяльності” розуміють “постачання або закупки; транспортні потоки або вантажні перевезення”; “прийом; складування; контроль запасів; комплектацію замовлень; вантажопереробку матеріалів”; “зовнішні перевезення; управління фізичним розподілом; переробку, повернення продукції та усунення відходів”; “вибір місць розміщення; комунікації” [3, с. 27–29].

Узагальнюючи визначення логістики як напрями діяльності, треба підкреслити відсутність єдиного підходу. Є формулювання логістичної діяльності як організації процесів. Рядом учених до цього напрями діяльності віднесено організацію постачання виробництва сировиною і матеріалами та збуту готової продукції; іншими-виробництво, зберігання, транспортування і розподіл продукції. Існує також розгляд логістичної діяльності як управління процесами.

Ряд авторів до управління процесами відносять лише управління матеріально-технічним забезпеченням або управління складуванням і переміщенням сировини, матеріалів і готової продукції. Це свідчить про необхідність уточнення цього поняття.

На відміну від інших дефініцій авторами цієї наукової статті при формулюванні терміна “логістична діяльність на промисловому підприємстві” розглядається весь перелік процесів логістичної діяльності у комплексі, а саме: матеріально-технічне забезпечення, виробництво продукції, транспортування, складування, формування запасів продукції, обслуговування споживачів і збут готової продукції.

Таким чином, “логістична діяльність промислового підприємства”-це особливий вид господарської діяльності, реалізація якої потребує здійснення послідовних процесів логістичної діяльності в єдиному комплексі, що дозволяє мінімізувати витрати і збитки підприємства за рахунок оптимізації логістичного “ланцюга” та зменшення впливу зовнішніх ризиків. Мається на увазі зменшення витрат на транспортування та зберігання запасів готової продукції; скорочення витрат на матеріально-технічне забезпечення і часу на обслуговування споживачів; мінімізація ризиків і збитків, які пов’язано з процесами виробництва та збуту готової продукції; підвищення оперативності прийняття управлінських рішень, рівня сервісу обслуговування споживачів і конкурентоспроможності підприємства.

Виходячи з такого підходу до визначення логістичної діяльності промислового підприємства можна уточнити зміст і перелік “функцій і задач логістичної діяльності”. Зараз не існує єдиного підходу до формулювання основних функцій і задач логістичної діяльності на підприємстві. Згідно з однією з класифікацій, до основних логістичних функцій відносять: “логістичне адміністрування”; “надходження, обробку та оформлення замовлення; планування виробництва”; “закупки продукції”; “поставку продукції; складування і зберігання продукції на складі”; “збут продукції”; “доставку замовлення” [4, с. 140–147].

Інші вчені до основних логістичних функцій відносять: “планування, організацію і управління матеріально-технічним постачанням, формування господарських зв’язків з поставок товарів або надання послуг, їх розвиток, корегування та раціоналізацію; планування, організацію і управління складським господарством; планування, організацію і управління транспортним господарством; планування, організацію і управління матеріальними та інформаційними потоками в процесі виробництва; планування, організацію і управління діловими послугами логістичного характеру; планування і контроль інвестицій на створення і розвиток логістичної інфраструктури; управління матеріальними і товарними запасами; управління інформаційними системами; планування, організацію і управління процесами розподілу і поставки; контроль якісних параметрів та їх стандартизацію; визначення обсягів і напрямів матеріальних та інформаційних потоків; прогнозування потреби у перевезеннях; проектування інфраструктурних елементів у логістичних системах” [5, с. 64].

Одна з класифікацій логістичних функцій підприємства включає: “фізичний розподіл: координацію з планом маркетингу; прогнозування попиту; сервіс; оперативно-календарне планування транспортування готової продукції; управління запасами готової продукції; оброблення замовлень клієнтури; складування готової продукції; навантажувально-розвантажувальні та транспортно-складські роботи з готовою продукцією; постачання готової продукції; облік запасів готової продукції; підтримку виробництва: координацію з планом фізичного розподілу; оперативно-календарне планування руху незавершеного виробництва; внутрішньозаводські переміщення матеріалів; навантажувально-розвантажувальні та транспортно-складські роботи з незавершеним виробництвом; доведення сировини, матеріалів, напівфабрикатів, комплектуючих виробів до виробничих підрозділів; складування незавершеного виробництва; облік запасів незавершеного виробництва; постачання: координацію з оперативно-календарним планом виробництва; вибір і проведення переговорів з постачальниками; планування потреби в матеріалах; складання оперативно-календарного плану постачання; транспортування сировини, матеріалів, напівфабрикатів, комплектуючих виробів; складування виробничих запасів; навантажувально-розвантажувальні та транспортно-складські роботи з предметами постачання”.

Ряд авторів до “задач логістичної діяльності” підприємства відносять “формування оптимальної виробничої програми виробничо-збутової системи промислового підприємства, яка відповідає структурі споживчого попиту; розробку алгоритму її змін при коливаннях споживчого попиту у випадках ресурсних обмежень; оптимізацію запасів на кожному рівні логістичної системи підприємства; оптимізацію руху матеріальних та інформаційних потоків логістичної системи; оптимізацію загальних витрат при організації і руху матеріальних та інформаційних потоків логістичної системи”.

Узагальнюючи формулювання понять “логістичні функції та задачі на промисловому підприємстві”, можна зробити такі висновки. Одні автори до логістичних функцій не відносять виробництво і збут готової продукції, інші не включають аналіз і контроль за основними логістичними операціями; треті до складу логістичних функцій включають лише постачання, виробництво і фізичний розподіл; четверті вказують, що однією з логістичних функцій є планування виробництва, а сам процес виробництва продукції не розглядають. Це свідчить про доцільність уточнення переліку основних функцій і задач логістичної діяльності підприємства.

Після визначення понять “логістична діяльність промислового підприємства” та її функцій і задач важливим є уточнення поняття “управління логістичною діяльністю промислового підприємства”. Існують різні підходи до формулювання дефініції “управління логістичною діяльністю”. Так, автори терміна “логістичний менеджмент” розуміють під ним “синергію основних управлінських функцій (організації, планування, регулювання, координації, контролю, обліку та аналізу) з елементарними комплексними логістичними

функціями для досягнення цілей логістичної системи”.

Учені, що вживають таку дефініцію, як “функціональні розділи логістичного управління”, відносять до них: “управління замовленнями від споживачів, пропозиціями продуцентів (які створюють і поставляють товари) і встановленням співвідношень між ними; управління інформаційними потоками; управління закупками і поставками; управління виробничою діяльністю; управління запасами та складуванням; управління фінансово-збутовою діяльністю”; “управління сервісним обслуговуванням; управління ціноутворенням; управління іншими компонентами виробничої діяльності (кадрами, допоміжним виробництвом)”.

Практична значущість отриманих результатів дослідження полягає в тому, що розроблені рекомендації щодо уточнення термінології можуть бути використані в науково-дослідній роботі з проблем управління логістичною діяльністю промислового підприємства.

Ключові слова: управління; управлінські технології; механізми управління.

Список використаних джерел

1. Луценко І. Концептуальні засади та функції логістики. Вісник Київського нац. торговельно-економічного ун-ту. 2003. № 4. С. 29–34
2. Амітан В. Н., Ларіна Р. Р., Пілюшенко В. Л. Логістизація процесів в організаційно економічних системах. Донецьк: Ін-т екон.-прав. Досліджень НАН України, 2003. 73 с.
3. Уотерс Д. Логистика. Управление цепью поставок. М.: ЮНИТИ–ДАНА, 2003. 503 с.
4. Миротин Л. Б., Ташибаев И. Г., Порошина О. Г. Эффективная логистика. М.: Экзамен, 2002. 160 с.
5. Николайчук В. Е., Кузнецов В. Г. Теория и практика управления материальными потоками (логистическая концепция): Донецк: Донецкий гос. ун-т, 1999. 413 с.